

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT

Бр./Nr. 12-4371/2

12-09-2023 г./v.

Врз основа на член 22 став 1 од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси („Службен Весник на Република Македонија“ број 12/2019) и член 40 став 3 од Деловникот за работа на Државната комисија за спречување на корупцијата, постапувајќи по предмет оформлен по пријава поднесена од познат подносител, Државната комисија за спречување на корупцијата (во натамошниот текст ДКСК) на 92-та седница одржана на ден 11.09.2023 година ја донесе следната

Одлука

Постапката по предметот број 12-1652/1 од 07.03.2022 година, оформлен по доставена пријава за сомневање за незаконитости во постапувањето на повеќе институции при процесот на дезинсекција/прскање против комарци на територијата на Град Скопје, **СЕ ЗАПИРА**.

ДКСК утврди дека, согласно Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси, нема елементи за натамошно постапување по предметот.

Предметот со број 12-1652/1 од 07.03.2022 година да се затвори и да се архивира.

Одлуката во деперсонализирана форма да се објави на веб страницата на Државната комисија во рок од 5 (пет) дена од донесувањето.

Образложение

Од страна на познат подносител на ден 07.03.2022 година, поднесена е пријава за сомневање за незаконитости во постапувањето на повеќе институции при процесот на дезинсекција/прскање против комарци на територијата на Град Скопје и оформлен е предмет број 12-2338/1 од 16.03.2022 година.

Подносителот наведува дека со пријавата укажува на сомневање за повеќе злоупотреби на службената положба на државни службеници од комисијата за јавни набавки во Град Скопје, во Министерството за здравство на РСМ - Секторот за хемикалии, Центарот за јавно здравје на Град Скопје и Институтот за Јавно здравје на Република Северна Македонија при извршување на своите надлежности согласно Законот за заштита на населението од заразни болести. Имено во пријавата се укажува на сомневање дека биоцидниот производ со трговско име ----- од производителот -----

-----, чиј носител во РСМ е -----, а кој се користи за превентивна дезинсекција од страна на Град Скопје, не се користи согласно дозволата во земјата на производителот. Исто така, се наведува дека во Европската унија за овој производ е издадена дозвола за примена исклучиво од земја и во затворен простор и производот никогаш немал дозвола за примена од воздух, а спротивно на ова на територијата на Град Скопје се користи за авионско прскање против комарци. Поради сето ова доаѓа до неправилна примена на биоцидот, спротивно на упатството за употреба, а поради начинот на издавање на

дозволата, согласно наводите на подносителот, доаѓа до неефикасна примена на средството и загрозување на здравјето на граѓаните.

Дополнително, во пријавата се укажува на сомневање дека со спроведување на јавната набавка за превентивна дезинсекција од комарци од страна на Град Скопје во 2022 година, но и во претходните години, се фаворизира економскиот оператор кој е носител на дозволата за ова средство во РСМ. Начинот на кој се фаворизира овој економски оператор, според подносителот, е преку неделивоста на делот од набавката кој е именуван како „средство“, а опфаќа неколку различни средства со различни формулатации, како и со дефинирање на критериумите за утврдување на способност во делот на склучени договори со одредена вредност. Во пријавата се наведува дека повеќе од 5 години комисијата при Град Скопје набавува средства кои не се наменети за авионска апликација, односно биоцидите кои се применуваат од земја за уништување на возрасни форми на комарци и средствата или биоцидите кои се применуваат од воздух со авион, не се исти формулатации. Подносителот наведува дека ова им било укажано и на комисијата за јавни набавки при Град Скопје, како и на Секторот за хемикалии при Министерството за здравство кое тенденциозно издава незаконско одобрение со цел фаворизирање на правното лице -----.

Во однос на работата на Центарот за јавно здравје – Скопје, во пријавата се укажува дека Елаборатот за спроведување на превентивна дезинсекција за спречување и сузбибање на вектор-преносливи заболувања на територијата на Град Скопје, кој Центарот го доставува до Градот Скопје е со иста содржина секоја година, содржи податоци само за водни површини, а е изготвен без вистинско испитување, мониторинг, изолирање на примероци, утврдување на видови и бројност итн., што е суштина на елаборатот. Исто така, се наведува дека оваа институција ги запоставува своите обврски затоа што учествуваат во постапките за јавни набавки за изведување на прскањата од земја.

Заради проверка на наводите и целосно утврдување на фактичката состојба по оформениот предмет ДКСК се обрати до ЈЗУ Центар за јавно здравје Скопје, Град Скопје, Државен санитарен и здравствен инспекторат, Биро за јавни набавки и Министерството за здравство, а побара и стручно мислење во однос на соодветноста на средството и неговата апликација.

Од страна на Државниот санитарен и здравствен инспекторат е добиено известување дека предметот е препратен до Институтот за јавно здравје на РСМ имајќи ја предвид неговата надлежност да во соработка со надлежните центри за јавно здравје ја следи ефикасноста и ја утврдува соодветноста на средствата за десинфекција, дезинсекција и дератизација и води евиденција на средствата.

Од Министерството за здравство е добиен одговор дека посочениот биоциден производ е ставен во промет преку овластениот застапник во Република Северна Македонија ----- од Скопје има добиено одобрение за ставање на биоциден производ во промет согласно член 94 и 96 од Законот за хемикалии. Во прилог е доставено комплетно досие за препаратурата доставено до Министерството од страна на овластениот застапник.

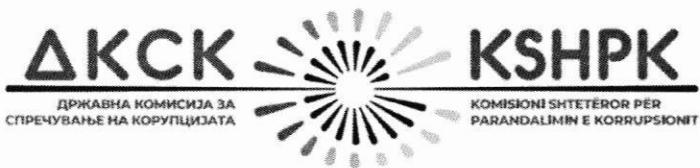

Во одговорот доставен од Центарот за јавно здравје Скопје се наведува дека пред да се изготви Елаборатот контактираат со надлежните од општината и излегуваат на терен за да ја увидат состојбата во соодветна општина. Се наведува дека водените површини се најважни и акцентот е ставен на нив затоа што пристапот во контролата на комарците започнува точно од таму (ларвицидна дезинсекција, односно ларвите од комарците), да не се дозволи одлетување на возрасни единки. Исто така, наведено е дека пред почетокот на спроведување на дезинсекцијата на територија на Град Скопје се прави оперативен план со претставниците од Град Скопје и во тој момент стручни лица од Центарот за јавно здравје Скопје се произнесуваат со свое мислење и предлози. Во процесот на спроведување дезинсекција на комарците Град Скопје спроведува тендерска постапка во три дела. Прв дел е набавка на средство, втор дел е избор на извршител на дезинсекцијата од земја и трет дел е избор на извршител на дезинсекција од воздух. Досега, како извршител на дезинсекцијата од земја е Центарот за јавно здравје - Скопје. Контролата на ефикасноста од извршена дезинсекција не се врши во ниту една општина (нема обучен кадар), а за Град Скопје го прави Центарот преку мониторингот од проектите. Во однос на средството, Центарот за јавно здравје препорачува дека воопшто не треба да се спроведува авионска дезинсекција бидејќи во земјите од Европска Унија не се спроведува превентивна дезинсекција од воздух (авион или хеликоптер).

Од страна на Град Скопје е доставен одговор кој ги опфаќа информациите од Секторот за комунални работи и Секторот за јавни набавки во однос на барањето на ДКСК. Во дописот се наведува дека Секторот за комунални работи известува дека во врска со наводите дека наведеното средство за дезинсекција не е наменето за авионска употреба, Град Скопје во тендерската документација го бара решението за употреба на територијата на РСМ, издадено од Министерството за здравство на РСМ, во кое што никаде не е наведено дека средството ----- не може да се употребува на отворени простори и од авион. Исто така, во тендерската документација се бара од понудувачите преку потпишана изјава (гаранција), да потврди (гарантира) дека понуденото средство е наменето за бараните потреби. Во продолжение се наведува дека Град Скопје постапува по регулативи издадени од надлежни институции во РСМ каде, до сега, официјално никој не донел одлука и не го известил Град Скопје дека авионска апликација е забранета. Имајќи ги предвид расположливите капацитети на субјектите кои што можат да аплицираат средство за дезинсекција, Град Скопје смета дека за да може да се покрие целата територија, предвидена за третирање (урбана и рурална, мочурлива, средина - во голем дел непристапна со возила), потребна е комбинација на авионско и терестично прскање против комарци. Во однос на забелешката за фаворизирање на одреден понудувач преку неделивост во Дел 3, во дописот се известува дека целосно е постапено во законски рамки, без фаворизирање, бидејќи станува збор за истородност на дејноста и предметот (сите се средства за дезинсекција), а исто така со тоа се скратуваат времетраењето и обемноста на постапката која што и вака дефинирана е обемна и предолго трае бидејќи опфаќа и уште два други дела, односно авионска апликација на средство за дезинсекција и терестична апликација на средство за дезинсекција. Се наведува и дека Центарот за јавно здравје Скопје го спроведува терестичното прскање од земја и има интерес од наведената препорака да не се врши авионско прскање. Воедно, треба да се има во предвид

дека постапката за дезинсекција е врзана со временски рок и мора да започне најрано во месец март. Дополнително, набавката на средства за дезинсекција е во рамките на основната дејност на правните субјекти што се занимаваат со таков вид на работи и што учествуваат на тендери, а како понудувачи може да се пријават како трговци така и производители, како поединечно така и групно. Во врска со начинот на дефинирање на техничките спецификации и критериумите за утврдување на способност, Секторот за комунални работи изготвува барање користејќи податотоци од стручниот елаборат, доставен од страна на Центарот за јавно здравје - Скопје, во однос на обемот и површините за третирање, како и поседување на Решенија од Министерството за здравство за применливост на понудените средства на територијата на РСМ. Критериумите за утврдување на способноста се дефинираат во консултации со Секторот за јавни набавки, кој што го спроведува Законот за јавни набавки, при што се запазуваат сите законски рамки и се внимава како на задржување на сериозноста на понудата, така и на тоа да нема ограничување на конкуренцијата.

Во дописот исто така се наведува дека од страна на Секторот за јавни набавки, како надлежен сектор за спроведување на постапките за јавни набавки, добиена е информација дека по барање на Секторот за комунални работи од 03.01.2022 година одобрено и заверено од Секторот за финансиски прашања спроведена е постапка за доделување договор за јавна набавка на Превентивна дезинсекција против возрасни форми на комарци и против ларви од комарци, на подрачјето на градот Скопје, во 2022 и 2023 година објавена на ЕСЈН со Оглас бр.01485/2022. Во продолжение е дадено образложение за целокупниот тек на постапката. Меѓу останатото, се известува дека за Дел 1 (Авионска апликација на средство за уништување на возрасни форми на комарци и авионска апликација на средство за уништување на ларви од комарци) и Дел 2 (Терестична апликација на средство за уништување на возрасни форми на комарци и терестична апликација на средство за уништување на ларви од комарци) постапката завршува со склучување на договор, а дел 3 (Набавка на средство за уништување на возрасни форми на комарци и средство за уништување на ларви од комарци) е поништен. Делот 3 е поништен од причина што не е поднесена ниту една прифатлива понуда а согласно член 114 став 1 алинеја 2 од Законот за јавни набавки. По претходно поништување на дел 3 од спроведена постапка за доделување договор за јавна набавка по Оглас бр.01485/2022 за Набавка на средство за уништување на возрасни форми на комарци и средство за уништување на ларви од комарци повторно е објавен со Оглас бр.07676/2022. Во продолжение е дадено образложение и за текот на оваа постапка, во која за најповолна била избрана понудата на ----- . При тоа, во утврдениот рок од десет дена не била изјавена жалба на одлуката за избор на најповолна понуда, а по истекот на овој рок е поднесена жалба која Државната комисија за жалби по јавни набавки ја оценила како задоцнета. Дополнително, видно од досиејата на постапката за јавна набавка на Превентивна дезинсекција против возрасни форми на комарци и против ларви од комарци, на подрачјето на градот Скопје, во 2020 и 2021 година со број на оглас 00705/2020 и Превентивна дезинсекција против возрасни форми на комарци и против ларви од комарци, на подрачјето на градот Скопје, во 2022 и 2023 година со број на оглас 01485/2022, договорниот орган – Град Скопје постапувал по насоките

од надлежни органи Биро за јавни набавки во управна контрола и Државна комисија за жалби по јавни набавки во жалбена постапка.

Врз основа на наводите од пријавата и утврдената фактичка состојба, ДКCK оцени дека нема надлежност да се произнесува во однос на соодветноста на средството кое се користи за превентивна дезинсекција, но од обезбедената документација и стручно мислење не произлегува дека истото не е соодветно за авионско прскање против комарци. Во однос на наводите од пријавата за постапките за јавни набавки за превентивна дезинсекција, ДКCK констатира дека е постапено од страна на надлежни државни органи – Биро за јавни набавки и Државна комисија за жалби по јавни набавки.

Имајќи го предвид погоре наведеното, ДКCK оцени дека наводите од пријавата не се потврдени поради што нема елементи за натамошно постапување и одлучи како во диспозитивот на оваа одлука.

Доставено до:

- Подносителот на пријавата

Изготвил: Б.К.Ш.

Одобрил: С.П.Д., Член на ДКCK

ДРЖАВНА КОМИСИЈА
ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА
Заменик Претседател
Софка Пејовска Дојчиновска

